

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Cu 1-a Octombrie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 12 Septembrie st. v.

În cercurile guvernamentale din Budapesta se petrece ceva.

Am scos ieri la iveală dragostea, cu care se pronunță unul dintre oficioși, „Pester Lloyd“ asupra atitudinii observate de frații noștri de preste Carpați față cu criza bulgară.

Vine acum și celalalt oficios, „Nemzet“, și constată, că, la urma urmelor, își vin și Românii în fire.

După-ce 'i-s'a trimis o sabie de onoare lui Abdul-Kerim-Pașa, s'a mai strigat un „Eljen“ în sănătatea Sârbilor, ba s'au mai pus la cale și ovațiuni în onoarea eroului dela Slivnița, omul se simte cam genat în fața bunilor vecini români, asupra căroră a cântit atât de mult.

Ca oameni cu tact, oficioșii dela „Nemzet“ nu intră cu ușa în casă, ci o iau pe de parte.

N'a fost adevărată nici una singură din devisele, cu care Tarii Alexandru I, Nicolae și Alexandru II au făcut paradă, când au pornit spre Balcan. — Așa dăce „Nemzet“. — Pretext a fost atât crucea, cât și creștinismul. Nu

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

crucea a voit și voiesce Rusia să o restaureze pe turnul Sfintei Sofii, ci simbolul puterii rusești. N'a voit să elibereze popoarele din Balcani decât spre a le face să-și schimbe stăpânul“.

Auți d-ta ideii pe cât de mari, pe atât de nouă!

Rușii nu-și varsă sângele, ca să elibereze pe alții, ci pentru-ca să-și întindă puterea, nu jertfesc milioane și ear' milioane de dragul altora, ci pentru-ca să-și asigureze propriile lor interese. Acesta e adevăratul adevăr, marele adevăr, importantul adevăr!

Pagubă numai, că e cam vechiu, chiar de tot vechiu adevărul acesta.

Încă acum două sute de ani, în timpul negocierilor dela Carloviț 'l-a recunoscut curtea din Viena, și de atunci și până astăzi nu 'l-a mai scăpat nici odată din vedere. Atunci Țarul stăruia pentru continuarea războiului la extrem, ear' curtea din Viena dăcea: „Trebuie să încheiem pacea, ca Rusia să nu-și câștige prea mare influență în Orient“.

La anul 1711 Țarul capitulează la Movila Răbiei, lângă Prut, și scapă sub ochii lui Carol XII de Svedia, ceea-ce la curtea din Viena nu produce cea mai bună impresiune.

În timpul negocierilor dela Pasaroviț, Moldovenii și mai ales Muntenii stăruie, ca curtea din Viena să iee țerile sub protecțiunea ei, ear' curtea din Viena rămâne în rezervă, fiindcă se teme, că va intra în conflict cu Rusia, care aspiră la aceste țeri.

În timpul războiului încheiat cu pacea dela Belgrad curtea din Viena se aliază cu Rusia, pentru-ca Rusia să nu poată dispune ea singură în Orient, și tradată de Rusia, perde Sârbia și Oltenia.

În timpul războiului încheiat prin pacea dela Cuciuc-Cainardji Rusia se face stăpână în Moldova și Muntenia, ear' curtea din Viena o provoacă să părăsească aceste țeri, căci altfel îi va sprigini pe Turci. Se încheie apoi un tractat de subsidii între Poartă și curtea din Viena, și numai prin intervenirea invenșosului Frideric II, dându-i-se Rusiei despăgubire prin împărțirea Poloniei, se înlătură conflictul. Dar' pentru mai mare siguranță Austria ocupă și Bucovina, pe care 'i-o predă generalul rusesc Rumianzow.

La 5 Ianuarie 1775, după încheierea tractatului dela Cuciuc-Cainardji, cancelarul Kaunitz îi scrie internunțului Thugut, că Țeul politicii curții din Viena este de a-i ajuta pe Turci să se susțină față cu

Rusia, și că atunci, când Turcia nu se va mai pute susține, Rusia să nu dispună ea singură în Orient.

Toate aceste înainte de o sută de ani, ear' de atunci încoace scim câte și mai câte a făcut curtea din Viena, ca să lumineze pe popoarele din Orient, să le ferască de influența rusească și să favorizeze constituirea și consolidarea lor în state independente.

După toate aceste vin și oficioșii din Budapesta să-și spună lumii ceea-ce de două sute de ani acum este punctul de plecare al politicii orientale a cabinetului din Viena.

Dar' au cuvinte oficioșii din Budapesta.

„Toate aceste, — urmează ei cu mare aplomb, — popoarele din Balcani le-au învățat din propriile lor pășanii. Sârbii cei dintâi au înțeles scopurile Rusiei și s'au întors dela ea. N'au voit să-și jertfească individualitatea națională pe altarul unității de rasă. Au voit și voiesc să rămână Sârbi, ear' nu să se facă Ruși“.

Acesta e cuvântul, pentru care după sabia lui Abdul-Kerim-Pașa urmează mai întâi și mai întâi un „Eljen“ în sănătatea Sârbilor și abia în urmă, preste câteva luni, ovațiunile în onoarea eroului dela Slivnița.

Dar' cu Românii cum rămâne?

„România, — dăce oficioșii, — ce-i drept, nu e slavă, dar' în curând se va convinge și ea, că numai din partea Rusiei o amenință primejdie și că și ea trebuie să se razime pe Apus, dacă voiesc să-și păstreze independența și individualitatea națională“.

Auți d-ta logică! Sârbii sunt slavi și se conving, Bulgarii sunt slavi și se conving și ei, fiindcă țin să-și păstreze individualitatea națională: Românii nu sunt slavi, dar' se vor convinge și ei, că un mare stat slav e primejdios pentru dinșii. Nu s'au convins încă, dar' se vor convinge și ei odată. În adevăr grei sunt la cap Românii acestia. Ar crede omul, că ei, poporul neolatin, să se convingă mai curând ca popoarele slave: nu însă! ei nici până acum nu s'au convins. Două sute de ani le-au tot spus Nemții din Viena și mai târziu și Francezii din Paris marele adevăr, eară ei nu 'l-au înțeles: o să-și înțeleagă însă acum, după-ce îl află delai oficioșii din Budapesta.

Bieții de oficioși! — dar' puțină carte mai știu!

Timp de o sută de ani Românii se luptă contra înfriririi slavone și pentru întărirea individualității lor naționale, și acum, după o sută de ani, vin Maghiarii să le spună să bage bine de seamă, că mare primejdie îi amenință din partea

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Rusiei. Începând cu marii întemeiători ai literaturii române moderne, toți oamenii mai luminați, care s'au ivit în mijlocul poporului român, au pus umăr la umăr, ca să scape neamul românesc de sub înfririrea rusească, atât de covârșitoare odinioară. Se va împlini în curând jumătate de secol decând Eliade Rădulescu se lupta în România, ear' George Barițiu de aici din Ardeal contra înfriririi rusești, dar' oficioșii noștri n'au nevoie să știe, că la 1848 în Moldova și Muntenia întreaga revoluțiune era pornită contra Rușilor și că George Barițiu și Aron Pumnul erau să fie deportați de aici din Ardeal în Siberia, fiindcă erau știuți ca susținători aprigi ai ideii naționale române și luptători contra înfriririi rusești.

Și după 1848, și în timpul războiului din Crimeea, și la 1866 și la 1876, și astăzi ce-au făcut, ce fac Românii decât se luptă contra înfriririi rusești și caută sprigin, caută razim, caută aliați pentru această luptă grea, urmată cu puteri atât de inegale.

Vor înțelege și Românii?! Cui o dăce oficioșii din Budapesta aceasta? Nouă, care ne-am aruncat cu o adevărată furie asupra limbii vorbite de părinții noștri, ca să scoatem din ea tot ceea-ce ni-ar putea reaminti înfririrea slavonă? nouă, care în timp de un deceniu am aruncat așa dăcând în foc întreaga noastră literatură, fiindcă era scrisă cu litere, care seamănă cu cele rusești?

Am mers chiar prea departe în lupta noastră contra înfriririi rusești, și de frica Rușilor era p'aci, p'aci să ne punem în contradicție cu trecutul nostru, să uităm, că sunt popoarele slave acelea, cu care am trăit până acum și vom trăi și de aici înainte, și că importanța noastră în sistemul etnic al Europei este de a fi zala, care leagă rasa latină de cea slavă și astfel un firesc mijlocitor în viața culturală.

Și va veni timpul, când se va ști, cât de mult a contribuit România la deșteptarea conștiinței naționale a Bulgarilor și a Sârbilor, deși nu era slavă, deși nu s'a pus în conflict față cu Rusia.

Ce ar mai voi acum oficioșii? Ca să se pună în conflict? Aceasta nu o fac Românii. După-ce 'și-au accentuat odată naționalitatea și caracterul de popor neolatin, ei n'au să fie avant-garda nimeni, ci trebuie să se mărginească a-și păstra

Foița „Tribunei“.

Păcală în satul lui.

— Poveste. —

De

Ioan Slavici.

'I-se urise și lui Păcală să tot umble răsleț prin lume, așa fără de nici o treabă, numai ca să încurce treburile altora și să ridă de prostia oamenilor. Se hotărî dar' să se facă și el om așezat ca toți oamenii de treabă, să-și întemeieze casa lui, să-și agonisească o moșioară, — vorbă scurtă, — să se astempeze odată.

Și fiindcă Românul dăce, că nu e nicăiri mai bine ca în satul lui, Păcală se întoarce și el în satul lui și încep cum încep toți oamenii, care n'au nimic, adevă făcu ce făcu de-și agonisi o vițelușă și o trimise la pășune în islazul satului.

Căci așa se face averea.

Păscând, vițelușa se face vițea, vițeaua se face junincă, juninca se face vacă, vaca fată, ear' vaca cu vițelul o vinde, ca din prețel ei să cumperi șapte vițelușe și să le trimiți și pe ele la pășune în islazul satului.

De ce e oare islazul islaz, dacă nu pentru-ca să-și pască vițelușele oamenilor?

Pășea dar' vițelușa lui Păcală, pășea, și cu cât mai mult pășea, cu atât mai virtos creștea, încât nu era în tot satul vițea, care s'o întreacă,

ear' când ajunse și ea vițea, nici junincele nu se puteau potrive cu ea.

„Măi! — dăcea vecinele lui Păcală, — ce lucru se mai fie și asta? vițeaua asta ne întrece pe toate! Ce-i va fi dând oare să mănânce? Ce soiu o fi de creșce așa de frumos?“

Nu era nici soiu vre-un soiu deosebit, nici hrana mai de-a cătarea; vițeaua era însă vițeaua lui Păcală, ear' Păcală își căuta de treabă, n'avea vreme s'o mai păzească să nu rupă câte odată și din holdele oamenilor.

Ajungând junincă, vițeaua lui Păcală se făcu stăpână pe întregul hotar. Umbla și ea, cum umblase și stăpânul ei mai nainte de a se fi astemperat, și unde n'o căutai, acolo dedea de ea, mai prin lanul de grâu, mai prin porumbiște, mai scie bunul Dumnezeu pe unde.

Eară Păcală li se plângea oamenilor, că prea 'i-s'a făcut răsleată juninca și că are treabă și nu poate umbla după ea.

Nu-i vorbă, oamenii s'ar fi plâns și ei, dar' nu mai aveau cui să-și plângă, când Păcală îi lua pe dinainte și li se plângea de te prindea mila de el.

Când vădura dar', că juninca lui Păcală în curând are să fie vacă, oamenii se puseră pe gânduri. Sciau ei cum au să urmeze lucrurile mai departe. Vedeau par'că cele șapte vițelușe cum se fac vițele, juninci, cum ajung în cele din urmă vaci și ele, și cum le vinde, cum le vinde Păcală și pe ele și se întoarce dela tângu cu

o spuță de vițelușe, toate flămânde, toate pornite din fire să se facă vițele, juninci și vaci în cele din urmă.

„Măi! — strigară ei, — asta ne mănâncă și urechile din cap cu vițelușele lui, ne seacă, ne face întregul hotar bătător“.

Dar' ce puteau să-și facă lui Păcală? El nu era de vină și avea treabă, nu putea să-și peardă vara umblând după coada junincei.

Se sfătuiră dar' între dinșii și ear' se sfătuiră și tot se sfătuiră, până-ce nu ajunseră a se dumeri, că toată carnea, pe care a pus-o vițelușă, ca să se facă vițea și din vițea junincă, e carne adunată din nutrețul de pe hotarul lor, adevă după toată dreptatea carne din carne, care ar fi fost să fie a lor și numai pielea e a lui Păcală, fiindcă pielea avuse juninca și când venise ca vițelușă în sat.

Dumeriți odată astfel, tăiară juninca, îi luară carnea și o mănăcară, eară pielea o aruncară preste gard în curtea lui Păcală.

Nu-i vorbă, a fost cam scurtă socoteala aceasta, dar' în satul lui Păcală multe se întâmplă.

Păcală, — de! ce să facă?

Dacă ar fi voit, ar fi găsit el ac pentru cojocul sâtenilor; el însă nu voia. Avea tragere de inimă pătenilor oameni din satul lui. Nu! pe oamenii din satul lui nu putea el să-și încurce, cum ar fi încurcat — a bunăoară pe oamenii din satul lui Tândală.

Întinse dar' pelea să se usuce, ear' după-ce se uscă, o luă în vîrf de băț și plecă cu ea la tîrg, ca s'o vîndă.

Așa ajunse Păcală ear' pe drumuri.

Se duse și tot se duse, se duse mereu de dimineață până la prânz și dela prânz până seara. Când era pe înserate, el se opri într'un sat dela marginea drumului și se uită împregiurul seu, ca să-și găsească vre-o casă, la care să măie, vre-o văduvă ori vre-o femeie, al căreia bărbat nu-i acasă.

Nu poate — că — Doamne ferește ce, dar' Păcală, ca om umblat prin lume, scia, că sunt fricoase femeile, li se uresce așa singure și sunt bucuoroase de oaspeți, numai ca să știe, că e preste noapte picior de om la casa lor.

Și găsi Păcală chiar mai la marginea satului o femeie, al căreia bărbat se dusese la pădure să aducă un car de lemne. Nu-i vorbă, muiera îi spunea mereu, că teacă, că pungă, că nu-i este bărbatul acasă, că ce va dăce lumea; Păcală însă ținea și el să rămână așa într'un unghiu al casei, într'un șopron, în pridvor, unde o fi, numai ca să nu fie casa pustie. N'avea biata muieră încotro, trebui să-și primească, dar' îi și spuse să se culce și să doarmă, c'o fi ostenit de drum, s'eraman de el!

„Ce-o să mai fie și asta?!“ grăi Păcală.

El scia că muierile sunt și vorbărețe, și doritoare de a le ști toate câte sunt în cer și pe pământ; ear' muieră aceasta nici nu-i povestea

pozițiunea și a fi pentru toți vecinii lor un mijlocitor deopotrivă binevoitor, nu trebuie să provoace pe nimeni, nici să se expună decât atunci, când propriile lor interese sînt direct amenințate ori au aliați, pe care pot să pună temei.

Și nu e Rusia primejdioasă decât pentru cei-ce o provoacă ori nu sînt ei prin ei vrednici de a se susține. 'I-a nimicit Rusia pe Cazaci, 'i-a nimicit pe Polonezi, 'i-a nimicit pe Tătari, pentru-că erau popoare neastîmpărate și învrăbite ele între ele, popoare, care ele însele au cerut ori provocat intervenirea puterii rusești. Nu-i va nimici însă pe Români, pe Bulgari și pe Sîrbi, dacă se vor înțelege între dinșii, vor fi uniți și nu-și vor pierde bunul cumpăt, cum 'l-au pierdut Sîrbi, când au pornit războiul contra Bulgarilor, nici își vor trada propriile interese, cum au făcut Bulgarii, când au răsturnat pe Principele Alexandru.

Și n'au făcut încă Români nici ca Sîrbi, nici ca Bulgarii, n'au provocat pe nimeni, nu 'i-au creat Europei nici o greutate, nu 'i-au dat nimenuia cuvinte de a se plînge de dinșii.

Aceasta e ceea-ce îi supără pe oficialii din Budapesta.

„Oamenii politici români serioși și cu autoritate, — ȋic ei, — consideră ca cel mai mare rău pentru România acel șovinism panromân, care se îndreptează direct contra Ungariei și indirect contra Austro-Ungariei“.

Eată durerea oficioșilor din Budapesta. Ei ar voi să ne susținem individualitatea națională față cu Rușii, nu însă și față cu Maghiarii, ar voi, ca noi, cele trei milioane de Români din țările coroanei ungare, să ne jertfim pentru România, și sînt mîhnîți, că frații noștri de preste Carpați nu o cer aceasta dela noi, și că noi înșine nu sîntem dispuși a aduce această jertfă.

Dar' despre aceasta altă-dată.

Deocamdată ne mărginim a ȋice tot ceea-ce am ȋis în atîtea rînduri: Frații noștri de preste Carpați să facă ceea-ce cer interesele statului român, ear' noi vom face ceea-ce cer interesele noastre și ale patriei noastre poliglote. Să trăiască, dacă pot, în cele mai bune relațiuni cu Maghiarii: noi vom căuta să trăim în bune relațiuni cu aceia, care suferă deopotrivă cu noi supremația actuală a Maghiarilor.

Din fostul al II-lea regiment român de graniță.

II.

Adevărata noastră comoară națională este scoala. Până atunci, până-cînd vom scrie prețel scoale noastre, și cîtă vreme ne vom interesa de existența lor, se nu avem teamă. Dacă însă vom lăsa, ca fiecare stăpînitor cu sau fără drept să se amestece în așezămintele noastre de cultură, atunci slăbiciunea noastră trebuie să ne umplă de grije.

Acesta ar trebui să fie un principiu recunoscut, după-cum recunoscut și este de toți aceia, cărora le zace la inimă bunăstarea scoalelor noastre.

nimic, nici nu-l întreba de unde vine, cum a umblat, ce-a mai făcut, ce mai scie . . . Aici trebuia dar' să fie ceva la mijloc, și Păcală, în loc de a dormi, trăgea cînd cu ochiul drept, cînd cu cel stîng, ca să vadă cele-ce se petrec în casă și împregiurul casei.

Nici nu se înseră bine, și muierea începuse să fîiearbă, să frigă, să coacă, să gătească fel de fel de mîncări, și plăcinte, și un purcel fript și o coaste opărită cu varză călită. — Și apoi rachi și apoi vinuri. — Ospet nu altă.

N'ar fi fost Păcală om pățit, dacă n'ar fi știut, că toate acestea nu pentru bărbatul ei le făcea muierea cea harnică, fiindcă mai era și ea gătită ca de nuntă.

Nici nu le făcea pentru bărbatul ei, ci pentru vornicul satului, pe care-l aștepta nevasta cum își așteaptă fetele mari pețitorii, eșind mereu în ușa și în porțiță, ca să vadă dacă vine, dacă nu mai vine, dacă întărdie, dacă sosese.

Nu care cumva să creadă cineva, că — Doamne feresce ce! — Nu! — ci fiindcă vornicul era cel mai de frunte om în sat și nu putea să-l primească la casa ei ca pe ori-și-cine, ear' preste ȋi vornicul, om cu multe treburi, nu putuse să vie, ci le făcea cîntecul acum mai pe seară.

Altă nimic nu era la mijloc. — Doamne feresce! (Va urma.)

Institutele de creștere din Năsăud, și preste tot din fosta graniță Năsăudeană au fost ajuns la un foarte bun renume între Români, ba chiar și între străini. Scim, că din gimnasiul din Năsăud, în proporție cu timpul, decînd există, au eșit o mulțime de tineri, care astăzi spre lauda noastră ocupă o mulțime de oficii publice, parte în patrie, parte în România. Afară de aceea — existau — 3 scoale normale, una în Năsăud, alta în B.-Prund și a 3-a în Monor; ear' prelîngă aceste încă 3 scoale populare în St.-Georgiu, Telciu și Zagra. Din toate acestea au eșit și es și astăzi o mulțime de tineri, care, deși nu studiază mai departe, totuși ca economi sau ca mîiestri au mare trebuință de carte. Afară de aceste scoale, e cunoscută mulțimea scoalelor confesionale, care se află în fiecare comună, cîte cu unul, sau după împregiurări cu 2 învățatori.

Toate aceste așezăminte de cultură națională trebuie să se scie, că sînt susținute din fondurile granițeresci.

Progrese se făceau în aceste scoale — așa, încît trebuie să constatăm, că și cel mai slab dintre învățatori încă face progrese destul de îmbucurătoare.

Lucrurile au luat cu totul altă colorare, îndată-ce comisarul regesc prin inspectorul de scoale s'a amestecat în afacerile scoalelor noastre.

Primul pas față cu scoalele noastre 'l-a făcut prin nerecunoascerea lor de scoale confesionale;

al doilea pas, prin nerecunoascerea de scoale normale;

al treilea prin ștergerea scoalelor populare, și

al patrulea prin numirea de învățatori.

Sursum corda!

Instrumentul fundațional prin clausula de aprobare din partea Veneratului Ordinariat al Gherlei apriat vorbesce de scoale confesionale, ceea-ce se vede din clausula de ddo 10 Aprilie 1866 Nr. 784/422, și care instrument s'a aprobat și decătră Maiestatea Sa conform datului 10 Aprilie 1871 Nr. 6806.

Dacă comisarul nostru nu recunoaște autoritatea confesiunii noastre, atunci trebuie, că nu recunoaște nici autoritatea Maiestății Sale, care ca Domnitor catolic prelîngă fericirea popoarelor Sale, are în vedere și starea lor culturală.

E trecut, dînsul lucră cu autoritatea sa de comisar regesc în numele Maiestății Sale — ceea-ce se poate — cu sau fără scirea Maiestății Sale.

Fiind scoalele noastre confesionale odată recunoscute, avînd apoi mijloace de întreținere, trebuie să ne mirăm, cum poate Veneratul Ordinariat suferi o încălcare atît de cutezătoare în cele mai sfinte drepturi?

Cum de Veneratul Ordinariat nu ȋice un puternic veto?

Cum de nu se folosese de atîte și atîte căi ce-i stau deschise atît la parlament, cît și la Maiestatea Sa?

Nu putem presupune, că doar' Ordinariatul nostru să fie în înțelegere cu cele-ce se lucrează pe la noi.

Întrebăm apoi: Cum pot suferi granițerii și respective comitetul și comisiunea administratoare de fonduri ceva atît de fără părechia — doară în întreaga lume?

Și oare cum e cu scoalele normale?

Aceste nu numai nu sînt recunoscute de confesionale, ci le-a botezat „scoale fundaționale“.

Cele populare? Trebuie să le cîntăm: În veci amentirea lor!

Toate aceste se execută prin ordinațiuni, la cari ordinațiuni comisiunea și comitetul tac, sau trec cu ușurătate ne mai pomenită. Se înțelege, că această tactică se numește pe la noi *politică*, și încă politică înțeleaptă.

Toate ca toate, dar' acum e vorba, că avînd bani și avînd scoale, și fiind banii unguresci, trebuie ca și scoalele să devină ca atari. Ei, dar' acum de unde să scie dascălimea noastră limba?

„Cel ce nu scie limba maghiară, sau nu 'și-a a însușit-o ca să poată preda unele obiecte de învățămînt în limba „maghiară“, unul ca acela e a se destitui, sau a se pensiona“. Aceasta e o modestă rugare a comisarului nostru, sau după limbajul lui oficios: „ca să 'i-se facă plăcere“. Și are multe și încă foarte multe plăceri ilustrul nostru comisar.

După-ce acum existența scoalelor noastre ar fi o cestiune pendentă dela bunăvoința comisarului, vine acum inspectorul de scoale ȋice: Scoala din comuna N. nu e corespunzătoare, sau învățatorul cutare nu e de-ajuns calificat pentru studiul limbei maghiare, trebuie să se facă școală comună.

Acum se apucă de înființarea scoalelor comunale, sau cu alt înțeles a scoalelor de stat.

Fie siguri granițerii, cumcă ceea-ce a pățit comuna Rodna-vechiă, aceea au s'o pătească și scoalele lor confesionale, învățatorii scoși afară, ear' scoalele luate cu puterea . . . poate și cu a gendarmilor.

Un lucru foarte ușor e acesta, mai cu seamă astăzi, cînd în acest stat toate sînt cu puțință.

Să nu pierdem din vedere nici acea împregiurare, că înmulțirea scoalelor comunale numai la bine nu ne duce. În privința aceasta este datorare preoțimea noastră a fi cu mare atențiune. Dînsa este răspunzătoare înaintea lui D-ȋeu și a națiunii pentru fiecare călcare a drepturilor ce le avem întru susținerea și progresarea scoalelor noastre. Dînsa are chemarea a trage atențiunea superiorilor sei asupra rului ce-i apasă; dînsa are datorința a arăta poporului rului ce le va proveni din înființarea amintitelor scoale; dînsa are chemarea a se chiar și expune pentru existența scoalelor noastre; dînsa are chemarea a sfînta de a conserva chiar cu pericoul vieții existența scoalelor. „Pastorul cel bun sufletul își pune pentru oi.“

Aceste să le aibă în vedere preoțimea noastră.

Trebuie să ne aducem aminte de acea împregiurare nedorită, ca nu cumva cu înființarea scoalelor comunale, fondurile confesionale ale comunelor să cadă jertfă neșăosului inspector scolar. Aceasta e dorința comisarului regesc, și aici începe a tulbura acum apa, ca așa mai ușor să poată prinde pesci. Lupta e astăzi dată pe față, și noi aici tăcem! Sau vom tăce chiar și atunci, cînd ne vor decreta moartea?!

Dacă nu ved granițerii nici acum rîul ce-i amenință; dacă nu fac nici acum opoziție, apoi vrednici sînt a perde și ultima bucată de pămînt, ce o posed încă!! În acel moment, cînd au încetat a mai fi scoalele granițeresci, în acel moment Români năsăudeni au încetat a mai exista. Și cumcă le este decretată ruina scoalelor și de aici perirea, am vădit și vedem. În momentul, în care comisarul a denumit sau a aprobat numirea de învățatori în Telciu și la școala *fundațională* din Năsăud, atît comitetul fondurilor, cît și ordinariatul episcopesc al Gherlei nu mai numără nimic. De aici încolo cărma e în mîinile comisarului, ear' noi sîntem numai executorii plăcerilor lui.

Granițerilor! aperați-vă scoalele voastre!!

Revistă politică.

Sibiu, 12 Septemvrie st. v.

Guvernul ungar s'a mărginit a lua la cunoștință răspunsul guvernului austriac la nota contelui Széchenyi în cestiunea vămii pe petrol și prin aceasta s'au zădărnicit toate încercările, de a mai pute efectul vre-o învoială în ceea-ce privește tariful vamal. Foarte caracteristic pentru rapoartele dintre cele două cabinete ale monarhiei este și împregiurarea, că guvernul ungar nici nu voiesce să trimită reprezentant la conferința vamală și comercială, convocată decătră domnul de Dunaievski la Viena.

Acțiunea concordatului se va continua însă fără privire la tariful vamal și guvernul ungar prin organele sale declară deja, că el stă și cade cu acceptarea nemodificată a învoelii ce s'a efectuit între amîndouă cabinetele.

Interpelațiunile din dieta ungară în cestiunea bulgară au oferit organului oficalului nostru de externe, ȋiarului „Fremdenblatt“ din Viena privilegiu, de a face unele expectațiuni, ce tradează îndestul serioșitatea actualiei situațiuni politice.

„Cine mai poate astăzi judeca, — ȋice „Fremdenblatt“ — fără de a fi bine versat

în evenimentele anilor din urmă, care servicii anume a făcut până acum pentru menținerea păcii alianța cu Germania, și cine va ave curajul de a expune o asemenea garanță critice, care nu poate admite ori-și-ce pentru de a face o ponderoasă judecată? Un diplomat serios nu poate ave intenția să însinue Austro-Ungariei o politică izolată și alianța naturală e astăzi singura alianță durabilă, ce se poate închipui. Ea e și singura, dela care se poate aștepta, să fie justă față cu esențialele interese ale imperiului nostru . . . Prin răspunsul d-lui Tisza la interpelațiuni afacerea se va pune pe terenul deslușirilor liniștite în ceea-ce privește întrebările principale, și anume dacă „până acum“ s'a izolat sau nu un tractat, dacă s'a știrbit sau nu vre-un interes austro-ungar și dacă un asemenea interes va fi sau nu amenințat prin evenimentele din Bulgaria, rămînînd aceste pe o cale legală și pacifică“.

Semnele nu dovedesc de loc ca „până acum“ să mai fi slăbit încordările din Bulgaria. După telegrama oficială, ce am primit-o ieri din Sofia, cestiunea notelor s'ar fi aplanat. „N. Fr. Pr.“ însă primesce tot din Sofia scirea, că generalul Kaulbars va preda guvernului bulgar un ultimatum. Din această scire s'ar pute concluda, că și textul rectificat al notei se va respinge din partea guvernului rusesc și întru adevăr nici noua notă a Bulgariei nu se pare a corespunde dorințelor rusești, deoarece nu conține ceea-ce pretinde Rusia: o promisiune pozitivă, că va amîna procederea judecătorească în contra conjuratorilor. Afară de aceea, se ȋice, că nota e în astfel de termeni redigată, care, în formă cel puțin, pot fi vîtmători pentru Rusia.

ȋiarele engleze și în special „Daily Telegraph“ exprimă satisfacțiunea lor, că Bulgaria stă liniștită, în starea puțin stabilă, în care se află. Alegerea unui nou principe pare că amenință pacea Europei.

După-cît spune foaia engleză nu este cu neputință, ca următoarea soluțiune pacifică să fie primită de mai multe cabinete interesate:

„Cele două Bulgarii ar forma cu România o monarhie dualistă, după-cum este făcută cea austro-ungară. Această monarhie ar fi sub sceptrul regelui Carol al României. Autonomia completă ar fi acordată Bulgarilor. Ar fi un guvern separat, legi particulare. Bulgaria ar ave aceleași privilegii ca cele de care se bucură Ungaria. Turcia n'ar perde nimic prin această învoială. Centrul de gravitate al acestei monarhii dualiste ar fi între Dunăre și Balcani. Din toate punctele de vedere Bulgarii ar pute să primească această combinațiune. Regele Carol este tot atît emancipatorul lor ca și reșosatul ȋar al Rusiei. Regele Carol scîpă armata rusă de înfrîngerea și de desastrul, care urma respingerea oștrilor ruse dela Plevna. Dacă n'ar fi venit în ajutorul lui viteaza ostire română, legiunile ȋarului ar fi fost aruncate în Dunăre ceru ajutor Regelui Carol, care îl dete. Astfel scîpă armata rusă și prin urmare Bulgaria fu emancipată. Aceasta se poate uita în Europa, dar' poporul bulgar își va aduce aminte“.

Din Belgrad se împărtășește, că nu mai decît după-ce se vor restabili rapoartele diplomatice cu Bulgaria, guvernul sîrbesc va începe cu principatul negocieri pentru încheierea unei convențiuni comerciale, la ceea-ce se învoiesc și cercurile normative din Sofia.

Alianța popoarelor balcanice.

„Telegraphul“ din București scrie în n-rul seu dela 10 Septemvrie v. următoarele:

Nu mai sîntem departe de actul final al revoluțiunii bulgare; alegerile pentru marea Sобрание se vor face relativ cu destulă liniște, și fiindcă cele trei imperii sînt în acord — cum spune — „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ — alegerea noului principe al Bulgariei nu va întâmpina greutăți.

Putem deci să ne gîndim de pe acum la însemnătatea practică a acestei afaceri.

Ultima revoluțiune bulgară nu poate fi considerată decît ca o urmare, ca o completare a revoluțiunii din Filipopol. Nu convenia Rusiei modul cum s'a făcut acea revoluțiune și mai cu seamă nu-i plăcea soluțiunea dată crizei balcanice. De aceea a căutat să restorne ceea-ce se făcuse, pentru a arangia lucrurile așa cum îi convine să o facă.

Cu o singură lovitură, Rusia a raportat două victorii importante. Revoluțiunea din Filipopol ruinase influența Rusiei în Bulgaria și o izolase în Europa, despărțind-o de alianța centrală. Amîndouă aceste perieri, Rusia le-a reparat prin lovitură dela Sofia: puterile centrale au fost bucurate să o primească din nou pe Rusia în sînu!

lor și se reînvie tripla alianță, numai pacea se nu fie turburată; în Bulgaria, influența rusă s'a restabilit și se va întări și mai mult prin unirea definitivă a Rumeliei cu Bulgaria.

Rusia a mai reputat și o a treia victorie, mai depărtată și de mai puțin interes pentru noi: ea a struncinat influența engleză.

Din tot ce s'a petrecut, popoarele balcanice nu pot să vadă altceva, decât că trebuie să conteze cu Rusia. Firesce, că nu atât forța ei proprie a ajutat-o, cât anumite împrejurări; dar' e vina Europei, dacă aceste împrejurări se produc și mai cu seamă dacă nu e nicio perspectivă, ca situațiunea să se schimbe.

Și tot a Europei va fi vina, dacă popoarele balcanice vor lucra în consecuență.

Nu e decât o singură șansă de scăpare; fiindcă Europa nu mai poate nimic și nu mai înseamnă nimic, n'urămăne decât ca popoarele balcanice să se emancipe de tutela marilor puteri printr'o strânsă alianță.

Peninsula-Balcanică ar fi atunci o mare putere și nimeni n'ar mai pute să se amestece în afacerile ei interne.

Dar' sunt popoarele balcanice destul de pregătite pentru o asemenea lovitură? Nu suntem în stare să răspundem la această întrebare.

Imediat după aceste „Telegraphul“ publică următoarea notiță:

„Aflăm, că dăile aceste va apăre în București un nou ziar hebdomadar. Acest ziar se va tipări în trei limbi: română, bulgară și sârbă, având de titlu: „Confederațiunea popoarelor balcanice“. Felicităm pe comitetul de redacție compus din ilustrațiuni politice bulgare și sârbe, cari au luat frumoasa inițiativă de a propaga apropierea între popoarele balcanice“.

Cronică.

Curtea împărătească din cauza colerei nu va merge est-în la Gödöllő. Intendantul suveran al curții prințul Hohenlohe — care a fost dăile trecute în Gödöllő a și plecat carăși napoi la Viena — a demandat, că la cas, când curtea nu va veni la Gödöllő, să se retrimită birjele și caii ce se află acolo, înapoi la Viena.

Manevrele finale ale corpului de armată 12 se vor ține în anul 1887 în legătură cu corpul de armată 7 (Timișoara) între Deva și Făget, după-cum e informat „Siebb. Deut. Btt“, în care cas va asista la manevrele Maiestatea Sa Monarchul.

Pușca cu repetiție în armata noastră. Pentru armata comună s'au comandat cu totul 100.000 puști cu repetiție. Această sumă se împărțesc pe 5 ani, așa încât pe fiecare an vin 20.000 de puști. Prețul acestor puști e 35 fl. pentru fiecare pușcă, prin urmare are să se agreuneze budgetul comun pe fiecare an cu 200.000 fl. Până acum numai negocieri prelabile s'au făcut cu societatea austriacă de arme.

Starea scoalelor comunale în comitatul Hunedoarei. În ședința din urmă a comitetului administrativ al comitatului, inspectorul reg. de școli a arătat, că școalele comunale n'au primit încă jumătate din ajutorul de stat. Curatorul școlii de stat din Dobra roagă cu urgență, ca ministerul să-i dea sepele necesare, spre a se putea repara edificiul școlii, în care trăiește ploaia în casă.

Foc în Ocna-Sibiului. În 9/21 l. c. izbucnit un foc în sâlelele unui locuitor din Ocna-Sibiului, precând acesta cernea nisce în fură. Focul, fiind uscăciune mare, s'a stins cu o repediție nespusă, prefăcând în cenușă 4 case, 15 sâlele împreună cu toate acatele, fân, otavă și alt nutref. Dauna este normă; e ase urcă până la 10,000 fl., asigurați sunt foarte puțin.

Dr. Nicolau Popoviciu, cunoscutul bariet, profesor de cântări și musică la institutul de logie și pedagogie din Caransebeș, a demisionat din acest post, fiind angajat la teatrul lui rol din Leopoldstadt în Viena. Îl felicităm și dorim din inimă succes strălucit pe această căieră.

Vânătoare oficială. Solgăbirăul Hossu în Cluj va arangia în 24 și 25 l. c. o vânătoare oficială pe porci sălbatici și lupi în pădurile la Babuș și M-Ujfalau.

Un drăgălaș oficiu telegrafic. I-se comunică diarului „Bud. Tagbl“ din Balovár, că guțătorii de acolo n'ar fi prea mulțumiți cu ertarea oficiului telegrafic. Oficiul se conduce o tineră damicelă, care între altele dă, e și amoașă, și fiindcă tinerimea din Balovár nu se ate bucura de atâtea distracții ca într'alte orașe, țargă cu deosebită plăcere spre oficiu telegrafic — la tineră și frumoasa telegrafistă. Așa întemplă, că mai întotdeauna se află un public mēros la oficiu telegrafic, ce consistă mai mult

din cavalerii orașului. Acești cavaleri stau în cea mai bună relațiune cu seful femeesc al acestui oficiu, de multe-ori inscensează mici petreceri, câte un joc în cărți și alte distrageri, cari numai acel defect îl au, că durează și se lungesc până și în oarele de oficiu. Se înțelege, că neguțătorii orașului nu pot fi mulțumiți cu stărilor actuale, mai virtos, că li-e teamă că nici secretul deșelilor nu se ține și că nici acestea nu sosesc regulat. Toate plângerile au fost până acum fără rezultat, de vreme-ce directorul nu vrea să treacă de om negalant, destituind din oficiu pe frumoasa telegrafistă.

Calamitate economică în comitatul Budapesta. Comuna „Tóth-Györk“ din comitatul Budapesta se află în cea mai mare calamitate economică. Nu e destul că n'au locuitorii acestei comune material necesar pentru semănat, ei n'au nici cele trebuincioase pentru susținerea traiului. Cei mai mulți au trebuit să contraheze împrumuturi chiar după seceriș, acum cu toată bună-voința nu pot plăti dările, chiar prețul mobilelor nu ajunge suma dării restante. Acum a rugat comuna pe vice-comite, ca să ceară ștergerea dărilor ce se urcă la 3000 fl. și se expereze un împrumut, în folosul comunei. Dar' și acest împrumut numai atunci se va pute plăti, dacă la construcția căii ferate Acsa-Aszod se vor în-trebuința ca lucrători, locuitorii susnumitei comune.

Duel. I-se comunică diarului „P. L.“ din Oedenburg: Ieri a avut loc un duel între concipientul de finanță Iuliu Spuler și între sublocotenentul de honveđi Ludovic László. Acest duel s'a întemplat în casarmă cavaleriei de acolo, și a avut drept rezultat rănirea lui László la mâna dreaptă. Causa ar fi fost tinăra și frumoasa nevastă a concipientului, care întreținea relațiuni amoroase cu sublocotenentul László. Femeia ar fi recunoscut, că e vinovată, și a încercat să se omoare, luând venin.

Un scandal anti-semitic în Viena. În foyerul curții cu jurați din Viena s'a întemplat în dăile acestea următoarea scenă: Un anumit Dr. Oberleithner și deputatul anti-semitic Fiegl strigară deodată: „Toți Jidanii sunt înșelători — aci li-e locul“ (adecă la curtea cu jurați) la ce mulțimea de Jidani, adunați din pricina procesului Heller-Grünberger, intrăta se iritară, încât era aproape să-i omoare pe cei doi Nemți — de nu intervenia poliția. Un tiner Ovreu fu arestat.

O crimă cumplită s'a săvârșit dăile acestea în comuna Beregsău comitatul, Timișoarei. Un anumit Moise Radovici se duse Dumineca trecută pe la 8 oare seara în locuința veduvei Maria-Nicolescu, pe carea de mult o urmăria cu nerușinatele sale pretensiuni. Dinsul a voit să încerce pentru ultima dată o influență asupra frumoasei veduve. În ce chip a făcut-o el aceasta, — s'a vădut nu preste mult, căci abia stătu ca vre-o 20 minute și se auđi o detunătură, ca descărcătura unui pistol. Radovici, — după-ce nu i'a succes a îndupleca pe veduvă, a descărcat pistolul asupra veduvei, — carea ținea pruncul ei — abia de 3 luni — în brațe. Pistolul a fost încercat cu bucățele de plumb, de unde apoi vine, că a rănit pe mama în piciorul drept, pe copilul din brațele mamei în cap, ear' pe un băiat cu numele Nicolae, care stătea lângă mamă-sa, în mâna stângă. Copilul a și murit în urma rănii în ziua următoare, ear' băiatul Nicolae cu greu va scăpa, precând mama băieților a primit numai o rană ușoară, de care înecurând va fi vindecată. Asasinul a fost arestat din partea gendarmeriei din Beregsău; dînsul spune, că pistolul s'ar fi descărcat de sine, mai mulți oameni, cari au fost martori ai acestei scene, spun însă, că cu precăulare și intențiune ar fi săvârșit Radovici crima.

Exportul spiritului din România. Cetim în „Economia Națională“: „Exportul spiritului se desvoltează din ce în ce mai mult. Astfel în anul trecut s'au exportat în lunile Aprilie, Maiu, Iunie și Iulie 553.749 litri, pentru care statul a plătit indemnizare 129.081 lei. În aceleași luni din anul curent s'au exportat 1.461.040 litri, adecă întreit; indemnizarea a fost de 366.272 lei. Această sporire neodihnescă amar pe cei dale Pesta. Ea în adevăr ce dăce „Pester Lloyd“: „Spiritul român la Triest. Am arătat în timpul din urmă cu cifre, în ce mod stăpânește spiritul român piața Triest. Este fapt constatat, că importul spiritului român la Triest, cu toate că relațiunile comerciale cu România sunt întrerupte, face progrese din ce în ce mai mari, și aceasta o considerăm totdeodată ca un avertisment pentru autoritățile noastre. În luna lui Iulie expirat au sosit la Triest în total 7349 hectolitri spirit, din care nu mai puțin de 4434, adecă mai mult de șesedeți procente, au fost de proveniență română. Credem că aceste cifre sunt destul de clare și semnificative.“ „Așa este, cifrele sunt semnificative; dar' ce, oare ați dori să nu mai exportați nimic în țeara noastră? Apoi atunci închideți-ne granițele cu desăvârșire, și la rîndul nostru să vă închidem pe ale noastre.“

Congresul studenților români s'a încheiat Marți seara la Bêrlad printr'un banchet dat de comună. Ađi-dimineată la oarele 8 și 40 minute, studenții universitari au plecat din Bêrlad, mergând împreună până la Tecuciu, de unde s'au despărțit, apucând unii spre București și alții spre Iași.

Inaugurarea statuei libertății la New-York este definitiv fixată la 28 Octomvrie viitor. Președintele Cleveland, încungiurări de înalți funcționari din Statele-Unite, va presida această

ceremoniă. Dl Bartholdi și un mare număr de Francezi se va duce cu această ocaziune în America.

Serbarea dăile de 20 Septemvrie în Roma. Diarul „N. Fr. Pr.“ primesea din Roma cu datul 20 Septemvrie n. următoarea depeșă: O mulțime, în număr mai mare de 100.000 oameni, a luat parte la aniversarea ocupării „orașului etern“ decătră armata națională la 20 Septemvrie 1870. Multă lume porni din mijlocul orașului trecând prin mai multe strade spre poarta istorică. Această poartă — precum știut este — a fost consacrată madonei din partea fostului Papă Pius VIII., și prin această poartă a intrat armata Italiei independente în 20 Septemvrie 1870 în Roma. Cu musica în frunte și cu stindarde ce fălăiau de-a fala, așa mergeau reuniunile orașenești în rînduri strînse și ordini frumoase. Junimea cânta melodii patriotice. În toată privința această manifestare a fost un ce imponent, și dovedește totodată, că cetățenii Romei sunt mulțumiți cu stărilor actuale, ba sunt deciji a le și apăra. Diarul „Osservatore Romano“ polemizează contra acestei manifestații, și pune în prospect o luptă crâncenă contra liberalismului. Astăzi seara s'au adunat reuniunile militare la o cină comună.

De ale Bulgariei. „Voința Națională“ din București primesea următoarele sciri din Sofia: „La deschiderea ședinței din 18 Septemvrie n. a propus un deputat, ca să se cânte un Te-Deum cu ocaziunea aniversării revoluțiunii din Filipopol. Propunerea a fost primită și deputații se duseră împreună cu ministrii la catedrală. Episcopul de Macedonia a oficiat, adresând rugăciuni cerului pentru prosperitatea popoarelor, cari au unit Bulgaria cu Rumelia.

Tot în aceeași zi seara s'au întrunit la vre-o 60 de deputați la o cină comună. Ei au adresat apoi Principelui Alexandru o depeșă, în care atestă, că țeara îi este datoare pentru succesul revoluțiunii.

În regimentul rumeliot — care a plecat tot în 18 din Sofia — s'au observat și vre-o 150 de oameni din regimentul Strumski, care a făcut lovitura de stat în 21 August. Acești oameni au fost încorporați regimentului rumeliot; dar' cu toate scirile contrare, ei n'au fost rău tractați.

Rescoala în Spania. Din Paris se depeșează cu datul de 21 l. c.: Depeșele guvernului spaniol sosite aseară la ambasada spaniolă de aici sună: 1. „Vă repet, toate s'au terminat. Insurgenții cu excepțiunea vre-o câtorva sunt arestați și se vor preda judecătorilor concernente. Madridul și întreaga Spanie sunt liniștite, spiritul trupelor e excelent, orașul are aspectul seu obicinuit. Măne va sosi regina“. 2. „Cei din urmă insurgenți s'au prezentat la gendarmerie. Toate se pot privi de terminate“. Ambasadorul spaniol din Viena a primit cu datul de 21 l. c. următoarea depeșă: O parte însămnată a insurgenților împrăsciați s'au arestat mai în urmă și s'a internat în Madrid. În toată Spania domnește cea mai completă liniște. Tribunalele militare sunt în mare activitate, spre a introduce curând procesul în contra conjuratorilor.

Înștiințare.

Junimea studioasă română din giurul Seliștei își ține de a sa datorință a face cunoscut onoratului public, cumcă, întâmpinând foarte mari greutăți la realizarea scopului, căruia a fost destinat venitul curat dela petrecerea ei din 15/27 August 1885, a nulficat concludul respectiv și consultând vre-o două persoane destul de competente și cari i-au fost mai aproape, a primit sfatul de-a adauge suma de 12 fl. 48 cr. v. a., căci atâta face venitul respectiv, la fondul ei de rezervă, ceea-ce a și făcut și care fond prin urmare consistă din 26 fl. v. a.

Seliște, în 3/15 Septemvrie 1886.

Pentru junimea arangitoare:

Valeriu Millea, Ioan Bratu,
președinte, cassar substitut.

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de vară a junimei studioase române din giurul Seliștei arangiată în 17/29 August a. c. în „Bêrcul roșu“ au binevoit a suprasolvi:

Doamna Amalia Schwarz, din București, 4 fl.; din Sibiu: Dl N. Bacc ofic. pens. 1 fl.; dl Dr. Ioan Moga, medic 1 fl.; din Rêșinari: doamna Maria Bucur Dancăș, 1 fl.; din Gurariului: dl Achim Muntean, paroch 50 cr.; din Aciliu: dl Ioan Ivan, notar. 1 fl.; din Seliște: dl Ioan St. Banciu, comerciant, 50 cr.; dl Ioan Borcia, 20 cr.; dl Liviu Bran de Lemeny, pretor suprem, 1 fl.; dl Ioan Bucișan, pielar, 1 fl.; dl Dr. Nicolau Calafaru, medic cercual, 1 fl.; dl Bucur Comșa, primar, 50 cr.; dl Dumitru Lăpădat, învțător, 50 cr.; dl Dr. Nicolau Maier, protopresbiter 2 fl.; dl Nicolau Neamtu, învțător, 50 cr.; d-șoara Ana Răuciu, 50 cr.; dl Nicolau Roman, comerciant, 50 cr.; dl Ioan Stoica, pictor, 50 cr.; d-șoara Zeller, exped. post. 50 cr.; din Tilișca: dl Ioan Iosoff, paroch, 50 cr.; dl Stefan Milea, notar 1 fl. —

Prin postă au mai binevoit a ne trimite: Dl Ioan Hannia, director seminarial 2 fl.; dl Ioan Slavici, director la „Tribuna“ 2 fl. și dl Vasilie Iuga, comerciant în Tilișca 1 fl. —

Intratele împreună cu taxele membrilor fac: 103 fl. 70 cr. v. a.

Spesele preste tot fac: 63 fl. 14 cr. „ „

Resultă deci nu venit curat de 40 fl. 56 cr. v. a.

Această sumă s'a împărțit, conform concludului luat decătră junime, în trei părți egale,

consistătoare din câte 13 fl. 52 cr., dintre cari una este destinată bibliotecii școlii gr.-or. din Seliște, alta bibliotecii școlii gr.-or. din Săcel, cari sume s'au și predat la locurile competente, ear' a treia terțialitate s'a reținut-o junimea șieși creându-și astfel un așa numit „fond de rezervă“, pentru-ca tinerii studenți să nu mai fie siliți a solvi fiecare câte 1 fl. înainte, ca taxă, precum au solvit la toate petrecerile lor din anii 1883 —1886 inclusive, spre a-și pute procura cele de lipsă înainte de ziua petrecerii și care floren apoi nu-l mai primiau înapoi, ci se adăuga totdeauna la întrate, ci acelea să se procure pe viitor din amintitul fond, așa însă ca tinerimea arangitoare să fie obligată a restitui ceea-ce a spesat din fondul de rezervă, dacă, precum îi place a crede, întratele vor fi mai mari decât spesele.

Referitor la „fondul de rezervă“ se aduce la cunoscița onoratului public următorul conclud luat decătră junime:

„Suma din care va consista fondul de rezervă atunci, când junimea studioasă din oarecare cauză va înceta de-a mai arangia vre-o petrecere, să fie destinată carăși unui scop filantropic“.

Mulțumind onoratului public, care ne-a spriginit aproape preste așteptare, ca nici când până acum, îl rugăm, ca nici în viitor să nu ne treacă cu vederea, cu atât mai virtos, că sperăm a mai adauge ceva nou la programa de până acum.

Seliște, în 3/15 Septemvrie 1886.

Pentru comitetul arangitor:

Valeriu Millea, Ioan Bratu,
președinte, cassar substitut.

Varietăți.

(Velocipedul în armată.) Se scie, că în Francia ministrul postelor și telegrafelor a pus în studiu cestiunea întrebunării velocipedului decătră factori. Ministrul de răboiu ar voi asemenea să întrebunze velocipedul în armată. Am pute să ne întrebăm: la ce ar pute servi velocipedul în campanie? Răspunsul ni-l dă diarul „Le Rappel“:

Acest mijloc de locomoțiune deși sigur, că nu este practic în locurile arate sau săpate, dar' pe drumurile cele mari are să fie de o valoare incontestabilă pentru a transmite dela un sat la altul ori-ce comunicare, care nu trebuie să sufere întârziere. Aceasta se explică cu atât mai mult, cu cât rezultatul obținut în Englatra este datorit mai mult perfecțiunii velocipedului, decât practicei velocipedistului. Cu aceste velocipede se poate face o milă engleză în două minute și jumătate, după cum a făcut la Londra campionul Furnival. În fine, velocipedul se poate foarte lesne transporta, în cas de o pedecă neprevădută. El ar pute să fie acătat de trenul de echipage, de chesoanele tunurilor sau de trăsurile de cantină.

(Căsătoria unui principe-chelner.) Acum câteva dăle s'a celebrat la Milan căsătoria Principelui de Lusignan, chelner într-o cafenea dintre cele dintăiu din oraș. Eacă câteva amănunte ciudate asupra tatălui seu, Principele de Lusignan, mort în Milan, unde trăise vre-o șese-spre-șepte ani: „Leon de Lusignan, principe de Koricosz, descendent al regelui Armeniei“ — acesta era titlul ce-și dădea — veni de se instală la Milan, pe la finele anului 1859, într-o căsută elegantă, unde ducea o viață retrasă, dar' foarte largă. În toate dăile principele, un cavaler de frunte, se plimba pe bastioane. Leon de Lusignan părăsise atunci armata franceză, cu care făcuse campania din 1859 ca ofițer voluntar, prelângă statul-maior. La Solferino fusese greu rănit la un picior. În 1860, se amorisase de o doamnă milaneză, dela care avu mai mulți copii, pe care îi recunoscu și le dete numele lui. Personal n'avea nici o avere, dar' se scia că primia dela consulatul Franceii la Milan o pensiune de 60.000 franci, date de împăratul Napoleon din casseta sa particulară. Afară de aceasta, în 1860 până la 1870, a făcut mai multe călătorii în străinătate, probabil în misiune secretă. Catastrofa din 1870 fu fatală pentru principele de Lusignan. Consulatul nu-i mai plăti nimic și vëndu tot ce-i mai rămăsese, până și patul seu. În 1876, când se adresă la congregațiunea de caritate, care îi veni în ajutor, locuia într-o mansardă; suferind deja de o boală de inimă, muri la Grand-Hotel. Mama, cu totul sdobită de durere, muri preste puțin în spital cu doi din copiii sei. Rēmaseră patru copii cu totul părăsiți. Dar' presa se ocupă de soartea sērmanilor orfani, și toți găsiră câte un asil, unii la ospiciu, alții la ruđele de departe ale mamei lor. Presa organiză un consiliu de familie, sub președința unui preot, abatele Claudio Borini, care isbuti să așede pe doi din ei prelângă nisce familii franceze, asigurându-le viitorul. Dar', adaugă „Corriere della sera“, s'ar pute povesti și alte evenimente însemnate asupra familiei Lusignan, evenimente ciudate, cari s'ar potrivii foarte bine cu un romanț sau cu o legendă.

Bibliografie.

Gramatica limbii românești. (Syntaxă. — Etimologia. — Fonetica. — Stil.) Lucrată în trei cursuri concentrice pentru școalele primare, de Ión Dariu, învțător la școalele centrale române din Brașov. Cursul I. Pentru anul al 3-lea de școală. Brașov, 1886. Editura autorului.

Geografia pentru școalele poporale române. Lucrată de D. Făgărășan și S. Moldovan, profesori. Brașov, 1886. Editura lui H. Zeidner.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rămasul după Gavriel Debeleac (din Siria), la trib. din Arad;
— la rămasul după Ioan Lörincz și Martin Bloó, la trib. din Bistrița.

Concursuri:

Un post de practicant de drepturi la jud. cerc. din Brașov. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la presid. trib. de acolo.
— Un post de scrietor la procuratura de stat din Oradea-mare. Concursurile se se trimiță până în 30 Octomvrie a. c. la procurorul suprem din Budapesta.

Economic.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 22 Sept. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 43. 1/2 cr. până 44. — cr. de mijloc 44. — cr. până 44. 1/2 cr., ușori 45. — cr. până 46. — cr., marfă țerănească, grea — cr. până — cr., de mijloc 43. — cr. până 44. — cr., ușoară 44. — cr. până 45. — cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 41. — cr. până 42. — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori 41. — cr. până 42. — cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 24 Septemvrie st. n. 1886.
Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.60 vând. 8.70
Lire turesci 11.20 " 11.25
Imperiali 10.20 " 10.25
Ruble rusesi 1.20 " 1.21

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 10 Septemvrie 1886.

Vânzătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libe	prețul lei în aur
Th. Dimitriadi	Feitler	Porumb	3500	50	6.75
Lombardo	"	Grâu	1500	60 1/4	10.75
Evloghiu	G. Mendl	"	1600	59 1/2	10.80
Vamvuri	Carnavali	"	1150	61 1/2	11.70
Emberico	Zvetovici	"	4150	61 3/4	12.50
Gheorghiad	"	"	2000	60	10.50
Politi	Cotti	"	1000	58 1/2	9.65
Lombardo	Schmierer	"	3460	58 3/4	9.65
Curvisiano	G. Mendl	"	1250	58 1/4	9.60
Frischman	Schmierer	"	2000	59 1/4	11.40
Silberstein	Carnavali	"	850	58 1/2	9.40
Th. Ilie	Comercială	"	940	59 1/2	11. —
Vasmagidi	Schmierer	"	700	61 3/4	13. —
Emberico	"	"	1600	59 1/2	9.50
Mari	G. Mendl	Secară	4900	58 1/4	7.22 1/2
Cambano	Feitler	"	1250	55	6.25
Cotti	"	"	2000	55 1/4	6.25
Emberico	"	"	1650	55 1/4	6.25
C. Dimitriadi	G. Mendl	"	5300	58	7.22 1/2
Peirano	"	Orz	1300	53 3/4	6.10
Găetan	L. Mendl	"	1100	51 1/4	6.70
Bloch	Feitler	Fasole	1400	46	4.60
			2400	40 K.	12.20

Bursa de București.

Cota oficială dela 22 Septemvrie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	vând.	97. 1/2
Rur. conv. (6%)	"	"	87. 1/8
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	"	270. —
Banca națională a României	"	"	1020. —
Împr. oraș. București	"	"	32. —
Acț. de asig. Națională	"	"	—
Credit mob. rom.	"	"	—
Serisuri fonciere urbane (5%)	"	"	100 1/2
Schimb 3 luni	"	"	25.13 3/4
Societ. const.	"	"	164. —
Aur	"	"	14. 1/2

Bursa de Viena

din 23 Septemvrie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	106 05
" " " 4%	93 90
În rumutul căilor ferate ung. 5%	152 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	118 —
Bonuri rurale ung.	104 60
" " " cu cl. de sortare.	104 50
" " " bănățene-timișene	104 50
" " " cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	104 50
" " croato-slavone	105 —
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99 75
Împrumut cu premiu ung.	120 80
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125 —
Rentă de hârtie austriacă	84. —
" " argint austriacă	84 85
Rentă de aur austriacă	117 25
Losuri austr. din 1860	140. —
Acțiunile băncii austro-ungare	860 —
" " de credit ung.	286 50
" " " " austr.	276 80
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5 96
Napoleon-d'or	9.95 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.52 1/2
Londra 10 Livres sterlingi	125.60

1965/1886.

[337] 3—3

Concurs.

Postul de notar comunal în comuna Seliște, comitatul Sibiului, devenind prin moarte vacant, pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs.

Prelungă salarului anual de 600 fl.,

notarul comunal pentru lucrări private se remunerează după tariful existent.

Cei-ce doresc a câștiga acest post, sînt provocați deci a-și înainta cererile provădate cu dovada despre cualificațiunea legală cel mult până în finea lunii lui Octomvrie st. n. la subscrisul.

Seliște, în 13 Septemvrie 1886.

Pretorul suprem al cercului:

Liviu de Lemény.

Curs de moșit.

Direcțiunea clinice și a institutului de moșit r. ung. pentru moașe prin aceasta aduce la cunoștință **deschiderea cursului pentru moașe.**

Instrucțiunea e gratuită, **se începe la 12 Octomvrie 1886** și se termină la 24 Februarie 1887 n.

Primirea elevelor se efectuează **dela 1 până 15 Octomvrie 1886 n.**, prelungă atestat de botez și de moralitate, la direcțiune, strada Poplăcii Nr. 27.

Direcțiunea.

Spre a face cualificarea de moașe posibilă și persoanelor mai sărace ale poporațiunii rurale, **Dr. C Kreutzer** va da pentru opt eleve cuartir liber pe durata cursului. Deslușiri se pot da totdeauna din partea direcțiunii.

[334] 1—4

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Sz.-Ujvár — (Transilvania)

deschide abonamente pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei“. Diuar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 15-a și a unei în numeri câte de 2—3 coale; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotul Roman“. Diuar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4—3 1/4 coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea mulțime de predici pe Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valoare și-și pot procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră.

Colectanții primesc gratis al patrulea exemplar.

Tot acolo au apărut și se află de vîndare:

Biblioteca „Săteanului Român“. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl.; câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoară, profesor gimnasial. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Colectă de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paul Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere, invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I, II, III. Prețul broșurii I, II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Borgovan. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele poesii populare culese și adnotate de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

☛ **Călindare pe anul 1887:** — „Amicul Poporului“ cu 50 cr., „Noul călindar de casă“ cu 30 cr. și „Călindarul Calicului“ cu 36 cr. — adaus câte 5 cr. de porto postal. ☛

[296] 19